

چکیده تحقیق

با توجه به اهمیت بخش اعمال جراحی از نظر حفاظت از جان و زندگی بیمار^(۱) و همچنین با عنایت به نقش آن در بازدهی کار بیمارستان، ارزیابی بخش اعمال جراحی بیمارستانها ضروری به نظر میرسد. بنابراین در این تحقیق بیمارستانها آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران به عنوان جامعه تحقیق انتخاب و بخش اعمال جراحی این بیمارستانها با استانداردهای موجود مقایسه و از نقطه نظرات طراحی فضاهای، تسهیلات، تجهیزات، ضوابط ایمنی، ضوابط بهداشتی و عملکرد و مدیریت بخش مورد ارزیابی قرار گرفته است.

اهداف کلی از این تحقیق ارزیابی وضعیت بخش اعمال جراحی بیمارستانهای جامعه تحقیق و مقایسه آن با استانداردهای موجود به منظور تعیین میزان رعایت معیارها بوده است تا با روشن شدن وضعیت موجود، نقاط ضعف و قوت مشخص شود و با رفع اشکالات و نقایص، وضعیت بخش اعمال جراحی به استانداردهای زدیکتر شده ونهایتاً بازدهی و کارآیی آن افزایش یابد.

به منظور انجام این تحقیق پرسشنامه‌ای شامل ۸۰ سؤال تنظیم شده که هر دسته از سؤالات دربرگیرنده ضوابط استاندارد مربوط به یکی از پارامترهای مورد ارزیابی می‌باشد. بعد از تنظیم پرسشنامه محقق شخصاً به بیمارستانهای جامعه تحقیق مراجعه و نسبت به جمع آوری اطلاعات اقدام نمود. اطلاعات بدست آمده در ۶ گروه جدول دسته‌بندی گردید که هر یک از جدولها بیانگر یکی از پارامترهای ۶ گانه فضاهای، تسهیلات تجهیزات، ضوابط ایمنی، ضوابط بهداشتی و عملکرد و مدیریت بخش بود.

بر اساس اطلاعات بدست آمده در رابطه با فضاهای بخش اعمال جراحی بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص) با رعایت ۵/۸۷٪ از موازین مربوط به فضاهای بخش اعمال جراحی دارای نزدیکترین فاصله با استانداردهای موجود می‌باشد و بیمارستان حضرت فاطمه (س) فقط با رعایت ۷۵/۱۸٪ از ضوابط و معیارهای مربوطه به فضاهای بخش اعمال جراحی دارای بیشترین فاصله با استانداردها می‌باشد، نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که بطور متوسط بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران بطور متوسط ۵۴/۵٪ از موارد مربوطه به طراحی فضاهای بخش اعمال جراحی را رعایت نموده‌اند.

در ارتباط با تسهیلات بخش اعمال جراحی نتایج بدست آمده حاکمی از آن است که بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص) با رعایت ۷۵/۹۳٪ از موازین مربوطه بالاترین حد را در مقایسه با استانداردها به خود اختصاص داده و بیمارستان حضرت علی اصغر (ع) فقط با رعایت ۵/۳۷٪ از موارد مربوطه کمترین میزان را در مقایسه با استانداردها به خود اختصاص داده است. این نتایج نشان دهنده این مطلب است که به طور متوسط ۳۱/۶۱٪ از موازین مربوطه به تسهیلات در بیمارستانهای جامعه تحقیق رعایت شده است.

﴿ در رابطه با تجهیزات بخش اعمال جراحی نتایج تحقیق نشانگر این مطلب است که بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص) با رعایت ۱۰۰٪ از موازین مربوطه کاملاً در حد استانداردهای مربوطه است و بیمارستان حضرت علی اصغر (ع) فقط با رعایت ۱۵/۵۷٪ از موازین مربوطه دارای بیشترین فاصله با استانداردها می‌باشد. به طور متوسط بیمارستانهای جامعه تحقیق ۲۸/۸۴٪ از موازین مربوط به تجهیزات بخش اعمال جراحی را رعایت نموده‌اند.﴾

در ارتباط با ضوابط ایمنی بخش اعمال جراحی نتایج نشان می‌دهد که بیمارستان فیروزگر با رعایت ۱۶/۹۰٪ از موازین مربوطه بالاترین حد و بیمارستان فیروزآبادی با رعایت ۶۵/۴۱٪ از موازین مربوطه پایین‌ترین حد را در مقایسه با استانداردها به خود اختصاص داده‌اند. نتایج تحقیق نشان دهنده این مطلب است که به طور متوسط ۵/۶۲٪ از موازین مربوط به ایمنی بخش اعمال جراحی در بیمارستانهای جامعه تحقیق رعایت شده است. در زمینه ضوابط بهداشتی بخش اعمال جراحی نتایج حاصله بیان کننده این مطلب است که بیمارستانهای شهید رهنمون و شهید اکبرآبادی با رعایت ۹/۹۰٪ از موارد مربوطه نزدیکترین فاصله را با استانداردهای موجود داشته و بیمارستان حضرت علی اصغر (ع) با رعایت ۵/۳۶٪ از موازین مربوطه بیشترین فاصله را با استانداردها دارا می‌باشد. همچنین نتایج نشان می‌دهد که بطور متوسط بیمارستانهای جامعه تحقیق ۴۵/۶۴٪ از موازین مربوط به ضوابط بهداشتی بخش اعمال جراحی را رعایت نموده‌اند.

در رابطه با عملکرد و مدیریت بخش اعمال جراحی نتایج حاصله نشان می‌دهد که بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص) با رعایت ۹/۹۰٪ از موازین مربوطه بالاترین حد و بیمارستان حضرت علی اصغر (ع) با رعایت ۵/۳۶٪ از موازین مربوط پایین‌ترین حد را در مقایسه با استانداردها به خود

اختصاص داده است. بطور میانگین بیمارستانهای جامعه تحقیق ۷۲/۶۲٪ از موازین مربوط به مدیریت و عملکرد بخش اعمال جراحی را رعایت کرده‌اند.

بطور کلی نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که بطور متوسط در بخش اعمال جراحی بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران ۶۷/۲۰٪ از موازین و استانداردهای مربوطه رعایت گردیده و این مطلب موید آن است که مسئولین بیمارستانها و دست اندرکاران و طراحان نظام بهداشت و درمان کشور باید در ساخت و ساز و طراحی و مدیریت بخش اعمال جراحی استانداردهایی را تهیه و تدوین نمایند و سعی نمایند که استانداردهای ملی تدوین شده را هر چه بیشتر به استانداردهای جهانی نزدیک نمایند.